

انواع قبولی پناهندگی در آلمان، یکسانی ها و تفاوت ها

حنیف حیدر نژاد

رسیدگی به درخواست پناهندگی در آلمان بر اساس ماده ۱۱۶ قانون اساسی و نیز بند یک از ماده ۶۰ قانون اقامت و همچنین مواد دو تا هفت از ماده ۶۰ قانون اقامت انجام می گیرد. پس از صدور حکم قبولی به همراه آن چند برگه نیز به زبان مادری به فرد قبول شده ی پناهندگی داده می شود که در آن حقوقی که شامل او می شود توضیح داده شده است. با این وجود بسیاری نمی دانند که تفاوت هر یک از این قبولی ها با یکدیگر چیست. قبولی پناهندگی به سه دسته اصلی تقسیم می شود:

دسته اول: به فردی که قبولی بر اساس ماده ۱۱۶ قانون اساسی^۱ دریافت کند موقعیت پناهندگی سیاسی داده می شود.

دسته دوم: به فردی که قبولی بر اساس بند یک از ماده ۶۰ قانون اقامت^۲ دریافت کند، موقعیت پناهنده تحت کنواسیون ژنو داده می شود.

دسته سوم: به فردی که قبولی بر اساس بند ۲ تا ۷ از ماده ۶۰ قانون اقامت^۳ دریافت کند، موقعیت ممنوعیت اخراج و اقامت به دلایل انسانی داده می شود.

یکسانی ها و تفاوت ها

قبولی پناهندگی بر اساس ماده ۱۶ یعنی پذیرفته شدن به عنوان "پناهنده سیاسی"^۴ و بر اساس قانون اساسی آلمان می باشد.

قبولی پناهندگی بر اساس بند ۱ ماده ۶۰، قبولی بر اساس قانون اقامت می باشد که حمایت از پناهنده^۵ بر پایه کنوانسیون ژنو می باشد.

قبولی بر اساس بند ۲ تا ۷ از ماده ۶۰، قانون اقامت، پناهندگی به معنی فوق محسوب نمی شود، بلکه ممنوعیت اخراج و اعطای اقامت به دلایل انسانی است^۶. این نوع قبولی نزد ایرانیان به غلط به پناهندگی اجتماعی معروف است.

تا سال ۲۰۰۵ مزایای قبولی ۱۱۶ با قبولی بر اساس بند یک ماده ۶۰ قانون اقامت (که در آن زمان بر اساس قانون خارجیان ماده ۵۱ نامیده می شد)، خیلی فرق داشت که در اینجا به آن پرداخته نمی شود. از سال ۲۰۰۵ قانون

^۱ http://www.gesetze-im-internet.de/gg/art_16a.html

^۲ www.aufenthaltstitel.de/aufenthaltsg.html#60.

^۳ <http://www.aufenthaltstitel.de/aufenthaltsg.html#60.2>.

^۴ Asylberechtigte

<http://www.bmi.bund.de/DE/Service/Glossar/functions/glossar.html?nn=105094&lv2=105106&lv3=152494>

^۵ Flüchtlingschutz

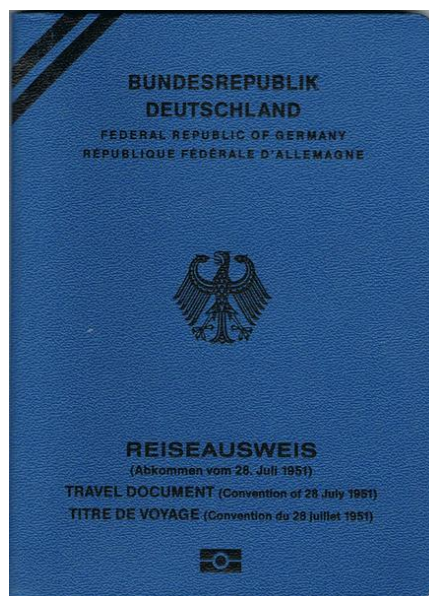
<http://www.bamf.de/DE/Migration/AsylFluechtlinge/Fluechtlingschutz/fluechtlingschutz-node.html>

^۶ subsidiärem Schutz

<http://www.bamf.de/DE/Migration/AsylFluechtlinge/Subsidiar/BegriffArten/begriff-arten-node.html>

خارجیان حذف و قانون اقامت جای آنرا گرفت و ماده ۶۰ جایگزین ماده ۵۱ قدیم شده و با تغییر قانون، این تفاوت ها برداشته و امتیازات آنها با هم برابر شد.

در حال حاضر مزایای زیر در مورد هر دو دسته قبولی، یعنی هم قبولی ۱۶ آ و هم بند یک ماده ۶۰ یکسان است که مهمترین آنها عبارتند از:
- هر دو دسته پاس آبی^۷ دریافت می کنند

commons.wikimedia.org

- به هر دو دسته، یعنی هم قبولی ۱۶ آ قانون اساسی و هم بند یک ماده ۶۰ قانون اقامت ابتدا یک اقامت سه ساله تعلق می گیرد. پاس اما اعتبار دو ساله دارد.
- بعد از سه سال اداره امور پناهندگی^۸ دلایل و شرایط پناهندگی افراد را مجدداً چک می کند و اگر دلیلی برای باز پس گیری پناهندگی^۹ نباشد به این دسته از افراد اقامت دائم^{۱۰} داده می شود.
- هر دو دسته می توانند پس از قبولی و دریافت پاس شهر محل زندگیشان را خودشان انتخاب کنند.
- هر دو دسته اجازه کار و راه اندازی کسب کار آزاد^{۱۱} دارند.
- هر دو دسته تا سه ماه پس از قطعی شدن اعلام قبولی پناهندگی (معمولاً پس دریافت پاس)، اجازه دارند که همسر یا بچه های زیر ۱۶ سال خود را به آلمان بیاورند^{۱۲}.

⁷ Reiseausweis für Flüchtlinge

⁸ Bundesamt für Migration und Flüchtlinge
<http://www.bamf.de>

⁹ Widerruf und Rücknahme
<http://www.aufenthaltstitel.de/asylvfg.html#73>

¹⁰ Niederlassungserlaubnis
<http://www.aufenthaltstitel.de/stichwort/niederlassungserlaubnis.html>

¹¹ Selbständigkeit

¹² Familienasyl, Familiennachzug z

هر دو دسته فوق، یعنی هم قبول شدگان بر اساس ماده ۱۱۶ قانون اساسی و هم قبول شدگان بر اساس بند یک ماده ۶۰ قانون اقامت هفت سال پس از دریافت قبولی پناهندگی (و در مواردی شش سال پس از دریافت قبولی پناهندگی) می توانند درخواست تابعیت آلمانی داده و اگر شرایط لازم را داشته باشند می توانند تابعیت آلمانی کسب نمایند.¹³

هیچ یک از موارد فوق به افرادی که قبولی بند ۲ تا ۷ از قانون اقامت دریافت می کنند، تعلق نمی گیرد.

- به این دسته از افراد، یعنی قبول شدگان بر اساس بند ۲ تا ۷ از ماده ۶۰ قانون اقامت پاس آبی داده نشده بلکه باید از سفارت یا کنسولگری کشور خود درخواست گذرنامه نمایند. در موارد خاصی که سفارت یا کنسولگری کشور متبوعه از صدور گذرنامه برای چنین فردی خودداری کرده و یا اگر چنین فردی دلایل قابل قبولی ارائه دهد که نتوان از او انتظار داشت که از سفارت یا کنسولگری کشورش درخواست گذرنامه بنماید، تنها در چنین حالتی، او می تواند از اداره خارجی شهر محل سکونتش درخواست گذرنامه مخصوص خارجیانی^{۱۴} نماید. این گذرنامه به دلیل رنگ خاکستری اش در نزد ایرانیان پناه جو و پناهنده به "پاس طوسی یا گذرنامه خاکستری" معروف است. مراحل درخواست و دریافت آن ساده نیست و بسیاری از اداره های خارجیان به سادگی حاضر به صدور چنین گذرنامه ای نمی باشند.

Quelle: BAMF

- اقامت این دسته از افراد دو ساله است و بعد از پنج سال اگر کار کنند و شرایط دیگری را هم که مشخص شده داشته باشند، می توانند اقامت دائم دریافت کنند.
- این دسته افراد در اساس اجازه کار دارند، اما اجازه کسب و کار آزاد تنها تحت شرایط خاصی به آنها داده می شود. این دسته افراد تنها در صورتی که کار کرده و میزان درآمد آنها کافی باشد می توانند همسر یا فرزند زیر ۱۶ ساله خود را به آلمان بیاورند.

<http://www.aufenthaltstitel.de/asylvfg.html#26>, <http://www.aufenthaltstitel.de/aufenthaltsg.html#29>,
<http://www.aufenthaltstitel.de/aufenthaltsg.html#32>

¹³ Ermessenseinsbürgerung

http://www.bundesregierung.de/Webs/Breg/DE/Bundesregierung/BeauftragtefuerIntegration/Staatsangehoerigkeit/ermessenseinbuengerung/_node.html;jsessionid=01126B65E81557C3FB05BE7034817580.s4t2

¹⁴ Reiseausweis für Ausländer

- این دسته از افراد اجازه انتخاب شهر محل زندگی خود را ندارند مگر آنکه کار کرده و مستقل از کمک های دولتی باشند.

هر سه دسته فوق، یعنی قبول شدگان بر اساس ماده ۱۱۶ قانون اساسی و بند یک ماده ۶۰ قانون اقامت و نیز قبول شدگان بر اساس بند ۲ تا ۷ از ماده ۶۰ قانون اقامت، حق برخورداری از حقوق و مزایای بیکاری، حق اولاد، دریافت کارت بیمه دولتی، ادامه تحصیل و یادگیری دوره های آموزش فنی و حرفه ای را دارند، البته در صورتی که شرایطی که برای هر یک از این موارد مشخص شده است را دارا باشند.

از اواخر سال ۲۰۱۱ بجای ثبت عنوان اقامت در گذرنامه، برای افراد هر سه دسته فوق (و دیگر خارجیان با انواع اقامت دیگر) یک کارت، با نام "کارت الکترونیکی اقامت" صادر می شود^{۱۵}.

commons.wikimedia.org

حنیف حیدر نژاد: مددکار اجتماعی و مشاور در امور پناهندگی و مهاجرین
۱۶،۰۵،۲۰۱۳

lf_id@yahoo.de

مطلب مرتبط

مراحل درخواست پناهندگی در آلمان؛ پناهندگی به چه کسی تعلق می گیرد؟

http://www.if-id.de/New/index.php?option=com_content&task=view&id=5038&Itemid=107

¹⁵ elektronische Aufenthaltstitel

http://www.if-id.de/New/index.php?option=com_content&task=view&id=9327&Itemid=240